

(۱)

HADIN KAN KASA NE HANYAR SAMUN KARFINTA

Godiya ta tabbata ga Allah Ubangijin talikai, wanda a cikin littafinsa mai girma yake cewa: **((Ku yi riko da igiyar Allah gaba dayanku, kada ku kuskura ku rarraba))**.. Ina shaida wa babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah shi kadai, ba shi da abokin tarayya.. Ina shaida cewa lallai shugabanmu, kuma Annabinmu Muhammadu, bawan Allah ne, kuma Manzonsa.. Ya Ubangiji ka yi masa salati, da aminci, shi da Alayensa da Sahabbansa baki daya.

Bayan haka:

Lallai Annabi Muhammadu (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya zo da sakon da **yake kira zuwa ga hadin kai, da kusanto da juna, yana kuma hana rarrabuwan kawuna, da rikice - rikice**, da wannan sakon ne ya tattaro gungunan Larabawa da suke fada da juna, ya mayar da su suka zamo al'umma daya, ya kuma kulla 'yan uwantaka ta imani a tsakaninsu, ya hada tsakanin zukatansu da mahadin soyayya, Allah Mai girma da daukaka yana cewa: **((Su muminai 'yan uwan juna ne..))**, haka ma Madaukakin Sarki yana cewa: **((Allah ne ya hada tsakanin zukatansu, da za ka ciyar da duk dukiyar da take bayan kasa gaba daya, ba za ka iya hada tsakanin zukatansu ba, Allah ne dai ya hada tsakaninsu, saboda shi da ma can mabuwai ne shi, mai yawan hikima))**, haka ma kaman yanda Annabi (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya bayar da umurnin soyayya, da

(۲)

tausayi, da jinkan juna, (Sallallahu alaiHi wa sallam) yana cewa: **(Misalin muminai wajen soyayyar junansu, da jinkan junansu, da tausayin junansu tamkar jiki ne da idan wata gaba ta cutu, duka sauran jikin zai kamu da rashin barci, da kuma zafin ciwo).**

Lallai wannan haɗin kan bai takaita kwai tsakanin Musulmai da junansu ba; abin ya haɗe ɗaukacin mutane, Allah Maɗaukakin Sarki yana cewa: **((Ya ku mutane, lallai mun halicce ku ne daga asali ɗaya wanda dukanku kuke daidai da juna, wannan asali kuwa shi ne Annabi Adam da Hauwa'u (Alaihimas-Salām), ta hanyar auratayya ne kuma muka mayar da ku al'ummomi masu yawa da kabilu mabambanta; domin ku san juna, ku kuma yi taimakekeniya a tsakaninku, lallai wanda ya fi matsayi a wurin Allah duniya da lahira shi ne wanda ya fi ku tsoron Allah, tabbas ilimin Allah ya game komai, kwararre ne kuma wanda babu wani abu komin kankantarsa da zai buya masa a cikin dukan al'amurra)),** wannan ne abin da Alkur'ani mai girma ya yi magana akansa, a lokacin da yake magana akan 'yan uwantaka ta mutuntaka tsakanin Annabawa da waɗanda suka saba da su a akida, kaman yanda Allah Maɗaukakin Sarki yake cewa: **((Adawa ma mun aika masu da ɗan uwansu Hudu.)),** da inda Allah mai girma yake cewa: **((Samudawa ma mun aika masu da ɗan uwansu Salihu.)),** da inda Allah mai girma yake cewa: **((Mutanen Madyana ma mun aika masu da ɗan uwansu Shu'aibu.)),** bayan Allah Maɗaukakin Sarki ya ambaci kissoshin Annabawan da suka gabata, sai mai girma da

(۳)

ɗaukaka ya ce: ((Lallai wannan ita al'ummarku, al'umma ce guda ɗaya, kuma ni ne Ubangijinku, saboda haka ku ji tsoro na)), haka ma Madaukakin Sark yana cewa: ((Lallai wannan ita al'ummarku, al'umma ce guda ɗaya, kuma ni ne Ubangijinku, saboda haka ku bauta mini)), Imam al- Baghwiyy (Allah ya kara masa rahama) ya ce: Allah ya aiko ɗaukacin Annabawa ne; domin su tsayar da addini, da kuma haɗa kawunan al'umma, da nesantar rarrabuwan kawuna da sabani.

Babu shakka akan cewa: **kiran da Musulunci yake yi zuwa ga haɗin kai, da zama a matsayin tsintsiya madaukin ɗaya, da nesantar rarrabuwan kawuna, da son kai, ɗaya ne daga cikin dalilan da suka kiyaye ƙarfin ƙasa, da zaman lafiyar al'umma;** saboda shi mutum komin ƙarfinsa idan dai a cikin al'umma mai rauni yake rayuwa, to kuwa shi ma mai raunin ne, a gefe ɗaya kuma, idan aka sami mutum mai rauni a cikin al'umma mai ƙarfi, to shi ma zai sami ƙarfi daga cikin ƙarfin al'ummar da yake rayuwa a cikinta; saboda haka ne addinin Musulunci ya ɗaukaka matsayin ɗan ƙasa, ya kuma tabbatar da cewa: ita ƙasa ta ɗaukacin 'ya'yanta ne, tana kafuwa ne da su duka; haɗin kan ƙasa kuma yana nufin rashin rarrabuwar kawuna tsakanin 'ya'yanta saboda addini, ko launi, ko jinsi, Balarabe ba shi da wani fifiko akan wanda ba Balarabe, haka ma farin mutum ba shi da wani fifiko akan baƙin mutum, sai na tsoron Allah, da ayyuka na gari, ta haka ne aka samar da yarjejeniyar Madina, wadda Annabi (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya tabbatar da ita tare da Yahudawan Madina; inda ya bai wa Yahudawa dukan

(٤)

haƙƙoƙin da Musulmai suke da shi na 'yanci, da tsaro, da zaman lafiya, ya kuma daura masu alhakin yin tarayya da Musulmai wajen bai wa garin Madina kariya, a wani yanayi mai ƙarfi na tabbatar da cewa: ita ƙasa a Musulunci tana ƙunshe ne da ɗaukacin 'ya'yanta, ta yalwace su dukansu, matuƙar kowa ya kiyaye abin da ya wajaba akansa, gami da alhakin da ya rataya a wuyansa.

Haka ma addinin Musulunci ya ɗaukaka ƙimar aikin tare da ruhi na jama'a, ya kuma sanya tsayawa a sahu ɗaya, da haɗa ƙarfi da ƙarfe, da yin watsi da sabani a matsayin wani abu da ya zama wajibi akan al'umma, a kowane zamani, da kuma kowane wuri, wannan umurnin Allah Maɗaukakin Sarki ne a cikin Alkur'ani mai girma, a inda yake cewa: **((Ku yi riƙo da igiyar Allah gaba ɗayanku, kada ku kuskura ku rarraba))**, Haka ma Annabi (SallalLahu alaiHi wa sallam) yana cewa: **(Lallai Allah ya yarda maku da abubuwa guda uku, ya kuma ƙi abubuwa guda uku daga gare ku; ya yarda maku da: ku bauta masa kada ku haɗa shi da kowa wajen bauta, da kuma ku yi riƙo da igiyar Allah gaba ɗayanku kada ku kuskura ku rarraba, ya kuma ƙi maku: gulma, da yawan tambayar halayen da mutane suke ciki, da barnata dukiya)**, lallai Annabi (SallalLahu alaiHi wa sallam) ya buga misalin al'umma wajen haɗin kanta, da yanda take jin juna, da taimakon juna, ya kwatanta ta da tsayayyen gini, (SallalLahu alaiHi wa sallam) ya ce: **(Shi mumini da mumini tamkar gina ne guda ɗaya, da sashe yake ƙarfafa sashe, sai ya shigar da 'yan yatsunsa cikin juna)**.

(e)

Lallai Alkur'ani mai girma ya ba mu misalai na hadin kan da ya yi sanadiyyar bai wa fasa kariya, da zaman lafiya ga al'umma, alal misali: ga Sayyiduna Yusuf (AlaiHis Salam) nan da ya samar da wani nagartaccen tsari, kuma daukacin al'umma suka haɗu suka yi taimakekeniya a tsakaninsu; domin isa zuwa ga manufarsu, suka zartar da tsarin a fasa, suka yi iya iyawansu wajen taimakekeniya, da hadin kai, daidai da yanda aka tsara tsarin, suna masu kwadayin isa zuwa ga manufarsu da suka shata, hakan kuwa sai ya yi sanadiyyar karuwar arziki, da haɓakar tattali, da tsaro, da karfin tsumi da tanadi ga kasar, mutane kuma suka yi wa kasar tsinke saboda su sami alhairan Misra, Allah Madaukakin Sarki ya faɗi ta bakin Annabi Yusuf (AlaiHis Salam) cewa: **((Ya ce: shekaru bakwai za ku yi a jere - kaman yanda kuka saba- kuna noma, duk abin da kuma samu ku bar shi a cikin zangarniyarsa, in banda kaɗan ɗin da za ku ci. Daga baya kuma, wasu shekaru bakwai ɗin masu tsanani za su biyo baya da za ku ci abin da kuka riga kuka adana, kuna masu rage kaɗan gudun ko ta- kwana, sannan bayan haka kuma sai shekarar da mutane za su nemi taimako ta zo, a cikin ne kuma amfanin gona zai fara bayyana))**.

Haka ma addinin Musulunci ya yi kira, ya kuma kwadaitar akan duk wani abu da yake zama sanadiyyar hadin kai, da daidaita sahu, ya yi kira zuwa ga tausayi, da jinkai, da rangwame, Allah Madaukakin Sarki yana cewa: **((Saboda rahamar da Allah yake yi maka, kai da su ne, ya sanya ka zamo mai sauƙin-kai, ba ka zamo mai kakkausar magana akan kuka-kurensu ba, da ka zamo mai kyekasasshiyar**

(٦)

mu'amala, mai kuma busasshiyar zuciya da sun tarwatse sun bar ka, saboda haka, ka cigaba da kawar da kai ga barin kura-kurensu, ka nema masu gafara, ka nemi shawarwarinsu cikin al'amurra, kana mai mutunta ra'ayoyin su cikin abin da ba a saukar maka da wahayi akai ba, idan ka dauri aniyar zartar da wani al'amari bayan shawarwari, to, ka zartar da shi kana mai dogaro da Allah; saboda lallai Allah yana son wanda yake mika al'amurran sa zuwa gare shi)), lallai tausayi, da jinkai, da rangwame dalilai ne na hadin kai, da fara kusantar juna, Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya ce: **(Lallai wannan addinin sauki ne, babu wanda zai tsananta addini face addinin ya fi karfinsa, ku nemi dacewa a dukan ayyukanku, idan ba ku sami hakan ba, to ku kusanto zuwa ga yin daidai din, ku yi wa junanku albishir, muddin kun kasance a haka, ku kuma nemi sa'a na gabatar da haka tun daga lokacin fitowar rana har zuwa lokacin walha, da bayan sallar La'asar zuwa Maghriba, da wani yanki na karshen dare), a wani wurin kuma (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya ce: **(Lallai an aiko ni ne da addini mai rangwame).****

Haka ma ya yi kira zuwa ga yada soyayya, da zaman lafiya tsakanin 'yan kasa daya, duk kuwa da bambancin addini da yake tsakaninsu, Allah Madaukakin Sarki yana cewa: **((Allah ba ya hana ku girmama da sada zumuntanku da kafiran da ba su yake ku ba, ba kuma su fitar da ku daga gidajenku ba, lallai Allah yana son masu kyautatawa da kuma sada zumunta)),** akan wannan karantarwa ta Alkur'ani mai girma ne, Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) yake mu'amala da waƙanda ba Musulmai ba, saboda haka ne (Sallallahu alaiHi

(Y)

wa sallam) yake kyautata masu, yake kuma amsar kyautar da suke ba shi, yake kuma amsa gayyatarsu, ya kuma tafi ya gaishe da mara lafiyar cikinsu; duka saboda ya bayyana rangwamen wannan addini, da kuma kiyaye hadin kan kasa, da zamanta a matsayin tsintsiya madaurinki daya.

Lallai abin da ya wajaba akanmu a wannan lokaci, ya kuma fi komai cancantar a gabatar, suna tilasta wa daukacin 'yan kasa na gari, wadanda suka fahimci yanayin da ake ciki, da su tsaya a sahu daya wajen samar wa kasarsu duk abubuwan da take bukata, kowa a fagensa, likitoci su yi taimakekeniya da junansu wajen samar wa kasarsu duk abubuwan da take bukata a fagen likitanci, masana dokoki, da injiniyoyi, da manona, da malaman makaranta, da sauran fagage da sana'o'i ma haka, kowanne ya haɓaka ruhun baiwa, da sadaukar da kai a cikin al'umma, kowa a fagensa, wasu su gudanar da aiki da karfinsu, wasu kuma su ciyar da dukiyarsu, wasu kuma su karantar da mutane, zai zamo da haka an yi amfani da dukan karfi, da baiwar da Allah ya azurta kasa da su kenan wajen hidimta wa kasa, wannan kuma yana cikin haɓikanin addininmu, inda Allah Madaukakin Sarki ya yi mana magana da gamammiyar sigar da ba ta bar kowa ba, Allah mai girma yana cewa: **((Shi ne wanda ya sanya kasa ta zamo maku saukakka, ku yi tafiya a sasanninta, ku ci daga cikin arzikin Allah da ya fitar maku daga gareta, zuwa gare shi -shi kadai- za ku koma domin sakamako))**, haka mai girma da daukaka yana cewa: **((Idan kuma kun gabatar da sallam, to ku bazama a bayan kasa saboda maslahohinku, ku**

(A)

nemi falalar Allah, ku yawaita ambaton Allah a zuci da baki, ko za ku sami babban rabo na alhairi a duniya da lahira)).

Wannan kenan, ina nema wa kai na da ku gafara daga Allah Madaukakin Sarki.

Godiya ta tabbata ga Allah Ubangijin talikai. Ina shaidawa babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah shi kadai, ba shi da abokin tarayya. Ina shaida cewa lallai shugabanmu Annabi Muhammadu, bawan Allah ne kuma Manzonsa. Ya Allah ka yi masa salati da aminci da albarka, shi da Alayensa, da Sahabbansa baki daya.

Ya 'yan uwa Musulmai:

Lallai duk mai bibiyar tarihi da kyau zai fahimci cewa: tabbas rarrabuwan kawuna, da sabani dalilai ne na samun rashin nasara, da rauni, tabbas Alkur'ani mai girma ya gargade mu akan haka, Allah Madaukakin Sarki yana cewa: **((Kada nuna-halin-ko-in-kula ga umurni da ayyukan alhairi, da hani kan munanan ayyuka, da za su hada ku akan alhairi da addinin gaskiya, ya sanya ku zamo kamar wafanda suka yi biris da umurni da aikata ayyukan alhairi, da hani kan munanan ayyuka, a sakamakon haka sai suka rarrabu kungiya-kungiya, suka yi sabani a cikin addinin su, bayan bayyanannun hujjoji da suke bayyana gaskiya sun zo masu, lallai wafannan da suka rarrabu suka kuma yi sabani suna da**

(9)

azaba mai girma)), haka ma Madaukakin Sarki yana cewa: ((Kada ku kuskura ku yi rikici, sai rashin nasara ya same ku, kwarjininku ya tafi, ku yi hakuri, lallai Allah yana tare da masu hakuri)), lallai rarrabuwan kawuna, da rashin tsayuwa akan abu guda ɗaya abu ne da yake tafiyar da kwajinin al'umma, ya kuma gadar mata da rauni, gami da kaskanci, lallai gargadi game da rarrabuwan kawuna ya kai gargadi a ce: duk wanda ya mutu a wannan yanayi, to ya yi mutuwar zamanin jahiliyya ne.

Saboda haka ne addinin Musulunci ya yaƙi duk wata ɗabi'a da za ta kai zuwa ga rarrabuwan kawuna, da rashin zama akan kalma ɗaya, saboda haka Musulunci **yana hana nuna wariya, wadda ɗaya ce daga cikin abubuwan da ta'assubancin jahiliyya mai muni yake gadarwa**, Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya ce: **(Lallai an hana ku girmanka zamanin jahiliyya, da yawan yin alfahari da iyaye, mumini mai tsoron Allah ne kawai, da kuma fajiri mara rabo, dukanku 'ya'yan Adam ne, shi kuma Adam daga kasa yake)**, haka ma Annabi (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya bayyana cewa mutane daidai wa daidai suke wajen haƙƙoƙi da wajibai, (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya ce: **(Ya ku mutane, ku sani Ubangijinku ɗaya ne, babanku ma ɗaya ne, ku sani Balarabe ba shi da wani fifiko akan wanda ba Balarabe ba, haka ma wanda ba Balarabe ba ba shi da wani fifiko akan Balarabe, farin mutum ba shi da fifiko akan bakin mutum, haka ma bakin mutum ba shi da wani fifiko akan farin mutum sai da tsoron Allah..)**

(10)

Ya Allah Ubangiji ka hada kawunanmu, ka kuma daidaita
zukanmu, ka datar da mu zuwa ga abin da kake so, ka kuma
yarda shi, ka azurta mu da ikhlasi a wajen magana da aiki, ka
kiyaye mana kasarmu, ka daukaka darajarta a duniya.